

KONTROLLPLAN 2020

Enligt livsmedelslagstiftningen

2019-11-27
Dnr M 2019-2331
Miljöenheten

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Livsmedelslagstiftningens syfte.....	4
3	Kontroll av livsmedelsanläggningar.....	5
4	Kontrollmyndighetens mål 2020	6
5	Resurser och ekonomi	7
6	Uppföljning och utvärdering	7

I Sammanfattning

Syftet med livsmedelslagstiftningen är att främja att säkra livsmedel släpps ut på marknaden, att konsumenter kan göra självständiga val och inte luras eller vilseleds.

Genom offentlig livsmedelskontroll ska kontrollmyndigheten kontrollera om livsmedelsverksamheter följer livsmedelslagstiftningen samt vidta åtgärder om brister uppmärksammas. Kontrollmyndigheten ska ha en treårig plan för hur kontrollarbetet ska bedrivas och varje år ska kontrollplanen fastställas.

I denna kontrollplan redovisas hur offentlig livsmedelskontroll ska bedrivas år 2020 i Nacka. Kontrollplanen beskriver livsmedelslagstiftningens syfte, myndighetens mål, resurser, ekonomi samt hur planen följs upp och utvärderas.

Livsmedelskontroll finansieras till största delen av livsmedelsverksamheterna själva främst genom årliga avgifter och anmälningar om registrering. Rådgivning och service finansieras genom anslag från Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

2 Livsmedelslagstiftningens syfte

Syftet med livsmedelslagstiftningen är att främja att säkra livsmedel släpps ut på marknaden samt att konsumenter kan göra självständiga val och inte luras eller vilseleds genom felaktig information eller märkning.

Genom offentlig livsmedelskontroll kontrollerar myndigheten att livsmedelsverksamheterna följer livsmedelslagstiftningen. Om en verksamhet inte uppfyller lagstiftningens krav ska myndigheten ta till de åtgärder som krävs för att bristerna rättas till. Det kan ske genom extra uppföljningar eller genom sanktionsbeslut som ska stå i proportion till de brister som uppmärksammas och om verksamheten tidigare visat prov på bristande efterlevnad av lagstiftningen.

Myndigheter som ansvarar för genomförandet av offentlig kontroll av livsmedel ska årligen upprätta en kontrollplan som är riskbaserad och som omfattar de arbetsuppgifter lagstiftningen kräver, bemanning för kontrollen, inriktning av verksamheten samt eventuella prioriteringar. Det ska framgå hur planen följs upp och hur verksamheten utvärderas. Planen för kontrollarbetet ska omfatta tre år och varje år ska kontrollplanen fastställas. Det är Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden som fastställer och beslutar om innehållet i kontrollplanen. Kraven finns bland annat i Europaparlamentets och rådets förordning EU 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll samt Livsmedelsverkets föreskrifter om offentlig kontroll av livsmedel, LIVSFS 2005:21.

Kontrollplanen utgår och baseras på de mål och prioriteringar som framgår av Sveriges ”Nationella plan för kontrollen i livsmedelskedjan 2018-2021”.

3 Kontroll av livsmedelsanläggningar

Samtliga livsmedelsanläggningar riskklassificeras utifrån den risk som livsmedelshanteringen medför. Det innebär att varje enskild anläggning riskklassificeras utifrån typ av verksamhet, produktionens storlek, känsliga konsumentgrupper samt myndighetens tidigare erfarenheter av verksamheten. Anläggningarna kan även tilldelas ett kontrolltidstillägg för information och märkning. Detta ger en årlig kontrolltid som ökar i proportion till risk.

Livsmedelsanläggningar kontrolleras utifrån den årliga kontrolltiden mellan 1-4 gånger per år, med undantag av små anläggningar som till exempel glasskiosker och lagerlokaler som bedöms ha små risker. De kontrolleras vart annat eller vart tredje år. Alla verksamheter kontrolleras enligt den kontrolltid de betalar för inom en treårsperiod. I kontrollmyndighetens treåriga kontrollplan framgår när respektive livsmedelsanläggning senast kontrollerades samt när nästa kontroll avses att utföras. Den treåriga kontrollplanen revideras varje år.

År 2020 kommer 6700 timmar planerad kontroll att utföras utifrån ovanstående riskklassificeringsmodell.

Livsmedelskontrollerna är i de flesta fall oanmälda och kan ske genom inspektion, revision och provtagning. Vid inspektioner och revisioner kontrolleras till exempel rengöring, hygien, temperatur, utbildning, underhåll, märkning, spårbarhet mm. Samtliga områden kontrolleras inte vid varje kontroll, men samtliga områden som är relevanta för en verksamhet kontrolleras inom en treårsperiod. Kontrollmyndigheten har en plan för vilka områden som ska kontrolleras vid respektive kontroll.

Livsmedelsverket har för perioden 2020-2022 tagit fram 21 operativa mål som riktar sig till kontrollmyndigheter på lokal, regional och nationell nivå. Målen utgår från effektmål inom fyra fokusområden som är säkert dricksvatten, mikrobiologiska risker, kemiska risker och säkerställa information i livsmedelskedjan. Livsmedelskontrollen i Nacka omfattas av 12 av dessa mål.

I kontrollmyndighetens provtagningsplan framgår vilken provtagning som årligen planeras att utföras. Provtagningsplanen tas fram gemensamt av kommunala kontrollmyndigheter i Stockholms län och revideras varje år. En gemensam provtagningsplan ökar den geografiska spridningen av proverna samt ger ökade möjligheter till att dra slutsatser om provtagningsresultatet.

Delar av kontrollen utförs i projektform där en del av lagstiftningen kontrolleras inom en viss bransch. Projekten utförs inom den egna kontrollmyndigheten, regionalt och/eller nationellt. Projekten tas fram utifrån risker och brister som uppmärksammas i kontrollen samt utifrån frågeställningar som är aktuella i samhället.

En ny kontrollförordning (EU) 2017/625 träder i kraft i slutet av 2019. Då ställs krav att myndigheten minst en gång per år ska offentliggöra resultatet av den offentliga kontrollen genom publicering på hemsidan med information om hur verksamheten är organiserad, hur kontrollen utförs samt:

- Typ, antal och resultat av offentliga kontroller

- Typ, antal fall med bristande efterlevnad
- Typ, antal fall där kontrollmyndigheten vidtagit åtgärder
- Typ, antal fall med utfärdade sanktioner

4 Kontrollmyndighetens mål 2020

Kontrollmyndighetens mål för 2020 baseras på de mål som framgår av Sveriges nationella plan för kontrollen i livsmedelskedjan 2018-2021. Kontrollmyndighetens övergripande mål är att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel, säkert dricksvatten och inte blir lurade eller vilseledda.
- Livsmedelsanläggningar i Nacka kommun får en likvärdig, rättssäker och ändamålsenlig kontroll med helhetssyn som har effekt.
- Livsmedelsanläggningarna och konsumenterna ska ha tilltro till kontrollen och uppleva den som meningsfull.

Kontrollmyndighetens aktiviteter för att uppnå de övergripande målen är att:

- Genom inspektion, revision och/eller provtagning kontrollera samtliga anläggningar som enligt planeringen ska kontrolleras år 2020. Detta kommer i viss mån ske i form av projekt. Inför 2020 planeras:
 - Projekt med dricksvattenprovtagning från dricksvattendispenser
 - Projekt om kosttillskott
 - Kontroll av svenskt kött på serveringar
 - Allergener på restauranger
- Fortsatt arbete med samsyn inom livsmedelskontrollen, både inom den egna kontrollmyndigheten samt med andra kontrollmyndigheter. Samsyn sker genom gemensamma projekt, provtagning och kontroller, deltagande i länsmöten, samverkansträffar, konferenser mm.
- Mäta kontrollens effekt genom att utföra samma projekt två år i rad och jämföra resultaten från projekten. Dricksvattenprovtagning på dispenser/barpistoler är ett projekt som kommer att utföras för tredje året i rad 2020.
- Under 2020-2022 kommer 12 av 21 operativa målen för livsmedelskontrollen att kontrolleras och rapporteras till Livsmedelsverket.
- Det genomsnittliga antalet inspektioner per årsarbetskraft ska höjas från nuvarande fyra stycken till fem inspektioner per vecka. På så sätt kan målet om att komma upp till 135 kontroller per år och handläggare nås.

- En fortsatt hög servicenivå ska gälla för att upprätthålla ett högt nöjd-kund-index (NKI).
- Minst 15% av verksamheterna ska genom sina egna insatser påverka sin taxenivå till en sänkt avgift.

5 Resurser och ekonomi

För att genomföra den livsmedelskontroll som krävs kommer 5,6 årsarbetskrafter fördelat på 6 inspektörer arbeta med livsmedelskontroll 2020. Den totala tiden för livsmedelskontroll är 6 700 timmar. Tiden fördelas på arbetsuppgifterna planerad kontroll, händelsestyrd kontroll samt övergripande arbete.

Offentlig livsmedelskontroll ska enligt lag vara avgiftsfinansierad och grundprincipen är att livsmedelskontrollen ska ha full kostnadstäckning. Större delen av finansiering sker genom årliga kontrollavgifter och avgifter för handläggning av anmälningar. Rådgivning och service finansieras av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Förutom personalkostnader har livsmedelskontrollen utgifter för verksamhetskostnader i form av utrustning, provtagning, kursavgifter m.m. Därutöver tillkommer OH-kostnader. I tabell 1 nedan redovisas livsmedelskontrollens beräknade intäkter och kostnader för 2020.

Tabell 1. Livsmedelskontrollens intäkter och kostnader för 2020

Intäkter i kr		Kostnader i kr	
Årliga kontrollavgifter	3 450 000	Personal och verksamhet	5 600 000
Avgifter för anmälan om registrering samt årliga kontrollavgifter för nystartade verksamheter	660 000		
Uppföljning av bristande efterlevnad	280 000		
Anslag från nämnd för rådgivning och service	1 200 000		
Summa	5 600 000		5 600 000

6 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av kontrollplanen sker varje månad genom avstämningar samt individuella och gemensamma styrkort. Eventuella avvikelser rapporteras till miljöenhetens enhetschef som tar ställning till vilka åtgärder som behöver vidtas. Kontrollplanen följs även upp vid tertialuppföljningar då bland annat antalet kontroller, delegationsbeslut och klagomålsärenden redovisas för Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, samt eventuella avvikelser rapporteras. Utvärdering av kontrollplanen i sin helhet sker i bokslutet för verksamhetsåret.

Utförda projekt sammanställs av projektledaren och utvärderas tillsammans med övriga livsmedelsinspektörer som deltagit i projekten. En sammanfattning av projekten redovisas på www.nacka.se.

Livsmedelsanläggningarnas nöjdhet mäts regelbundet genom enkätundersökningar via Stockholm Business Alliance. De verksamheter som varit i kontakt med myndigheten i anmälningsärenden, klagomålsärenden och vid kontroll deltar i enkätundersökningarna. Resultaten analyseras och utvärderas samt ligger till grund för det kvalitetsarbete som kontinuerligt utförs inom miljöenheten. År 2019 hade livsmedelskontrollen ett högt nöjdhetsindex på 76.

Livsmedelskontrollen mäts även genom en kundbarometer som innebär att tre korta frågor skickas till livsmedelsanläggningar efter en inspektion och efter handläggning av en anmälan. Frågorna omfattar kontrollpersonalens bemötande, kompetens och information och verksamhetens förväntningar. Kundbarometern ökar möjligheten att koppla inkommande synpunkter till kontroll i realtid. Även detta resultat kommer att analyseras och utvärderas och ligga till grund för kvalitetsarbetet inom kontrollen. Under 2019 har livsmedelskontrollen haft ett snitt på 3,6 av 4.

Livsmedelskontrollen revideras av Länsstyrelsen i Stockholms län vart femte år. Senaste revisionen utfördes år 2019. Vid revisionen framkom ett fåtal avvikelser. Bland annat var delegationsordningen inte uppdaterad efter lagändringar, skriftliga rutiner kring opartiskhet och jäv var otillräckliga. En åtgärdsplan har upprättats och meddelats till Länsstyrelsen. Nästa revision kommer att ske 2024.

Öppenhet och mångfald

*Vi har förtroende och respekt för människors kunskap
och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar*